

/ INRIKES

Enligt Sveriges officiella statistik släppte båtar som gick i inrikes trafik ut 342 000 ton CO2 år 2016. Men utsläppen var i själva verket nästan dubbelt så höga. Foto: Stefan Jansson/SVT

SVT avslöjar: Sjöfarten mellan svenska hamnar släpper ut mer än inrikesflyget

Publicerad 6 maj 2019

Inrikes sjöfart släpper ut nästan dubbelt så mycket luftföroreningar och växthusgaser mot vad som tidigare har varit känt. En ny rapport från SMHI visar att den befintliga statistiken är missvisande. Enligt myndigheten står sjöfarten mellan svenska hamnar i själva verket för mer utsläpp än inrikesflyget.

Officiell statistik har fram till nu visat att koldioxidutsläppen från inrikes sjöfart har minskat stadigt de senaste åren. Men SVT kan avslöja att beräkningar från SMHI visar på motsatsen. Enligt myndigheten är utsläppen betydligt större än vad statistiken visar.

– Vi ser ungefär dubbelt så höga bränsleförbrukningar från inrikessjöfarten jämfört med vad vi tidigare trott, och därmed också dubbelt så höga utsläpp, säger Fredrik Windmark, luftmiljöexpert på SMHI.

Mer än inrikesflyget

Det är Naturvårdsverket som har ansvaret för Sveriges officiella statistik när det gäller utsläppen, men siffrorna som i dag anges [på myndighetens webbsida](#) är alltså inte heltäckande.

De senast jämförbara siffrorna, från 2016, visar att utsläppen från inrikes sjöfart med den gamla metodiken var 342 000 ton koldioxidekvivalenter (gaser som bidrar till växthuseffekten). Men uppdaterad med den nya beräkningsmetoden uppgår utsläppen till 662 000 ton, varav den kommersiella trafiken står för 488 000 ton och resterande kommer från fritidsbåtar.

Inrikesflyget stod 2016 för 554 000 ton, enligt Naturvårdsverkets siffror.

”Det är förvånande. Man tänker inte så. När man hör om fartyg så hör man ju att det ska vara effektivt”, säger Fredrik Windmark på SMHI. Foto: Stefan Jansson/SVT

Fredrik Windmark och hans kolleger på SMHI har genom gps-data spårat alla fartyg som går mellan svenska hamnar. Utifrån en avancerad modell, kallad Shipair, har de beräknat hur mycket fartygsbränsle varje fartyg gör av med.

Tidigare har myndigheterna uppskattat utsläppen från sjöfarten genom att räkna på mängden bränsle som säljs, utifrån uppgifter som rapporterats in från leverantörerna själva. Man har i samband med det bland annat missat färjor till och från Gotland under sommarmånaderna, vilka står för en stor del av utsläppen.

Det handlar inte om att utsläppen plötsligt har ökat kraftigt utan att man på grund av brister i den gamla metodiken har misstagit inrikes sjöfart för internationell trafik.

– Det innebär ju att det finns mer utsläpp som är Sveriges ansvar, som vi måste stå till svars för till klimatkonventioner och luftmiljökonventioner, säger Fredrik

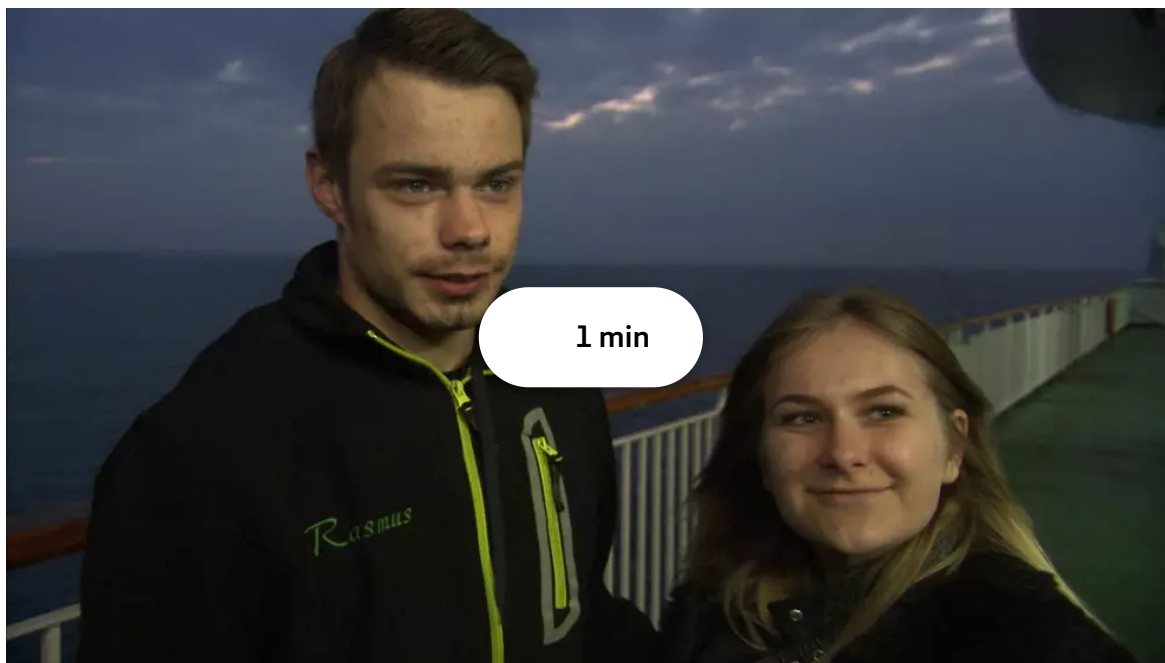
Windmark.

”Helt enkelt bättre”

Arbetet med den nya beräkningsmetoden har skett i samarbete mellan SMHI, Naturvårdsverket och Energimyndigheten, den myndighet som ansvarar för Sveriges officiella statistik på energiområdet.

Motivet har varit att förbättra statistiken, och enligt Windmark kommer SMHI:s beräkningar att innebära stora förbättringar i kunskapen om utsläppen från sjöfarten. En uppfattning som delas av sakkunniga på Naturvårdsverket, som säger sig vara glada över bättre statistik.

– Jag vet att andra länder också tittar på att använda just den här datan för att uppskatta utsläppen från sjöfarten, så det här är helt enkelt ett bättre sätt än det vi hade tidigare, säger Jonas Allerup, klimatanalytiker på Naturvårdsverket.

Rasmus Halm och Cornelia Johansson ombord på M/S Visby på väg till Gotland.
Foto: Stefan Jansson/SVT

UTSLÄPP FRÅN SJÖFARTEN

Sjöfarten är ett energieffektivt och relativt miljövänligt sätt att transportera varor, men också en stor källa till utsläpp av växthusgaser.

Statistik om växthusgaser summeras i [enheten koldioxidekvivalenter](#), vilket är ett mått som används för att räkna om olika utsläpp så att man kan jämföra dem med varandra. För sjöfart står koldioxid för den överlägset största delen av utsläppen.

Inrikes sjöfart (bränsle som förbrukas under färder mellan två svenska hamnar) står procentuellt för en liten del av utsläppen från sjöfarten på svenskt vatten, huvuddelen av utsläppen kommer från internationell

trafik. Vägtrafiken står för de överlägset största utsläppen från [inrikes transporter](#).

När det gäller utsläpp till luft från sjöfarten pratar man utöver koldioxid om utsläpp av [svavel](#), [kväve](#) och [partiklar](#), och då främst PM2,5. Samtliga har en negativ påverkan på både miljö och människors hälsa.

Källa: Naturvårdsverket, SMHI och Energimyndigheten

RELATERAT

Därför granskar vi sjöfartens utsläpp

6 maj 2019

Destination Gotland: "Miljöfrågan är viktig för oss"

6 maj 2019

Larmet: Utsläppen måste halveras till 2030

8 oktober 2018

✉ Linnea Carlén (linnea.carlen@svt.se)

✉ Oskar Jönsson (oskar.jonsson@svt.se)

Publicerad: 6 maj 2019 06.28

✉ Hittat fel i texten? Skriv och berätta.

Lokal. Lättanvänd. Opartisk. Ladda ner appen nu!

SÅ ARBETAR VI

SVT:s nyheter ska stå för saklighet och opartiskhet. Det vi publicerar ska vara sant och relevant. Vid akuta nyhetslägen kan det vara svårt att få alla fakta bekräftade, då ska vi berätta vad vi vet – och inte vet. [Läs mer](#)